

Aansprakelijkheid in de sportsector

De aansprakelijkheid van de federatie als beheerder en/of inrichter van de sportactiviteiten

Een federatie kan met betrekking tot de georganiseerde sportactiviteiten verschillende hoedanigheden hebben waarbij zij kan worden geconfronteerd met een aansprakelijkheidsvordering. We onderscheiden de hoedanigheid van beheerder en van inrichter.

Beheerder

De activiteiten die betrekking hebben op het beheer zijn o.m. het opstellen van reglementen, de keuring van speelvelden, het aanduiden van scheidsrechters of juryleden, het opstellen van een kalender, het toezicht op het uitvoeren der reglementen door de clubs, het afgelasten van wedstrijden, enz.

Het risico van beheer kadert dus binnen de reglementaire bevoegdheid van de sportfederatie. Het gebeurt regelmatig dat de sportfederatie in een aansprakelijkheidsgeschil wordt betrokken met als grond dat zij onvoldoende of onduidelijke reglementen heeft opgesteld of nalatig is geweest in de controle op de toepassing door de clubs van die reglementen.

Inrichter

Waar het inrichten van sportactiviteiten tot het domein van de clubs behoort, gebeurt het dat ook de federatie bepaalde sportevenementen zelf inricht, zoals bv. interlandenwedstrijden of kampioenschappen.

In dat geval heeft de federatie de hoedanigheid van inrichter die o.m. de wettelijke en reglementaire bepalingen met betrekking tot inrichtingsrisico's zelf moet toepassen (zie ook verder onder B.A.-clubs als inrichter). In deze inrichtingsrisico's kunnen ook begrepen zijn de risico's inherent aan een opleidingscentrum dat de federatie uitbaat.

De polis dekt de extra-contractuele aansprakelijkheid van het bestuur, in geval van een vzw de beheerders, van de aangestelden en ook de aansprakelijkheid voor de sportinstallaties en het materiaal dat er zich bevindt. (Artikels 1382, 1383, 1384 alinea 1 en 3, 1386 en met betrekking tot de trainers artikel 1384 alinea 4)

De aansprakelijkheid van de federatie voor schade berokkend door de vrijwilligers, conform de Wet van 3 juli 2005, wordt eveneens gewaarborgd.

De aansprakelijkheid van de club als inrichter van de sportactiviteiten

De extra-contractuele aansprakelijkheid voor ongevallen die kunnen worden ten laste gelegd van de clubs met betrekking het inrichten van de verzekerde sportactiviteiten.

Hierbij staat het treffen van voorzorgs- en veiligheidsmaatregelen ten opzichte van deelnemers, toeschouwers en absolute derden (bv. toevallige voorbijgangers) centraal. Het criterium van de "goede huisvader" wordt hier toegepast op de organisator: zou een normale, voorzichtige organisator, geplaatst in dezelfde omstandigheden, dezelfde handelingen hebben gesteld ?

Buiten het principe van de algemene zorgvuldigheidsnorm zijn er ook een reeks reglementaire en wettelijke bepalingen waaraan de inrichter dient te beantwoorden, zoals bijvoorbeeld veiligheidsvoorschriften.

De beruchte bordjes met “de organisator is niet aansprakelijk voor gebeurlijke ongevallen”, ontslaan de organisator niet van aansprakelijkheid. Deze bordjes hebben geen enkele waarde.

Een sportclub kan eveneens aansprakelijk gesteld worden voor een fout die een aangestelde (bv. trainer) begaan heeft. De wettelijke basis hiervoor vinden we terug in artikel 1384, lid 3 B.W. welk een vermoeden van aansprakelijkheid invoert. De club zal wel regres kunnen uitoefenen op de aansprakelijke trainer.

De polis dekt de aansprakelijkheid van het bestuur, in geval van een vzw, de beheerders, van de aangestelden en ook de aansprakelijkheid voor de sportinstallaties en het materiaal dat er zich bevindt. (Artikels 1382, 1383, 1384 alinea 1 en 3, 1386 en met betrekking tot de trainers artikel 1384 alinea 4).

De aansprakelijkheid van de federatie voor schade berokkend door de vrijwilligers, conform de Wet van 3 juli 2005, wordt eveneens gewaarborgd.

Een sportclub organiseert ook activiteiten die niet rechtstreeks met de sportactiviteit te maken hebben. Denk maar aan de jaarlijkse barbecue, de spaghettivond, een fuif...

Deze activiteiten kunnen bij uitbreiding worden verzekerd (belangrijk ter dekking van de vrijwilligers).

De burgerlijke aansprakelijkheid van trainers

In hoofde van art. 1384 al.4 B.W. bestaat tegen de onderwijzer het wettelijk vermoeden van aansprakelijkheid bij schade veroorzaakt door zijn leerlingen. Een tekortschieten aan de onderwijsverplichting en de toezichtsverplichting liggen hier aan de grondslag. Er wordt van uitgegaan dat indien zij een degelijk toezicht hadden uitgevoerd of een degelijk onderwijs hadden verstrekt de leerling de schade niet zou hebben veroorzaakt.

In de sportwereld lijkt deze aansprakelijkheid van onderwijzers op het eerste zicht weinig relevant ware het niet dat de hoogste rechtsinstanties van het land aan onderwijzers per analogie gelijk stellen alle “overbrengers van kennis” waarmee voor wat de sportwereld betreft bedoeld worden : trainers, instructeurs, monitors, sportleraren, e.d. .

Trainers kunnen dus behalve voor hun persoonlijke fouten (art. 1382-1383 B.W.) ook worden aansprakelijk gesteld voor schade veroorzaakt door een foutief gedrag van de leerlingen-sportbeoefenaars waarvoor zij instaan en dit tijdens de periode gedurende dewelke zij onder hun toezicht staan. Tijdens die periodes is er een aansprakelijkheid van toezicht en opleiding (art. 1384 al. 4 B.W.). De aansprakelijkheid is weerlegbaar. De trainer moet aantonen dat hij de fout van zijn leerling-sportbeoefenaar niet heeft kunnen verhinderen en zo zijn eigen onschuld bewijzen.

Een trainer kan eveneens aansprakelijk gesteld worden voor eigen fouten op basis van artikel 1382 B.W. Hij moet dus alles in het werk stellen om de veiligheid van de sporters onder zijn hoede, niet in het gedrang te brengen. Het is dus van het allergrootste belang dat trainers :

-Over de vereiste technische en pedagogische kwalificaties beschikken om de sport aan te leren.

-Rekening houden met de persoonlijke vaardigheden en ervaringen van de leerlingen en de oefeningen in functie daarvan aanpassen

-Controle uitoefenen op de uitvoering van de opgelegde oefeningen

-Alle voorzorgen nemen om te vermijden dat de leerlingen die nog onvoldoende vertrouwd zijn met de sport en haar spelregels geen schade berokkenen aan derden

Trainers opereren meestal in dienstverband, al dan niet met een arbeidsovereenkomst.

Zij zijn dus aangestelden waarvoor de aansteller, t.t.z. club of federatie, burgerlijk aansprakelijk is op grond van art. 1384 al. 3 B.W. . Toch dienen aangestelden, vooral als hun aansprakelijkheid niet beschermd is door een arbeidsovereenkomst, er over te waken dat hun persoonlijke aansprakelijkheid verzekerd is in de polis door de club of federatie onderschreven.

De sportpolis van Arena dekt deze aansprakelijkheid.

De aansprakelijkheid van de sportbeoefenaar

Ook voor de sportbeoefenaar geldt het criterium van de “algemene zorgvuldigheidsnorm”.

Er wordt nagegaan of de sportbeoefenaar zich gedragen heeft als een “normaal voorzichtig en redelijk” sportbeoefenaar geplaatst in dezelfde concrete omstandigheden en dit voor schade die hij berokkent aan tegenstrevers, toeschouwers of absolute derden.

De voor de sportbeoefenaar geldende zorgvuldigheidsnorm wordt bepaald rekening houdend met de bijzondere omstandigheden die de verhoogde risicograad inherent aan de sportbeoefening met zich meebrengt.

Voor het concretiseren van de te gebruiken standaardnorm ter bepaling van de onrechtmatigheid van de handeling gesteld door de sportbeoefenaar kan ook de term “abnormaal risico” worden gehanteerd, t.t.z. een risico waaraan men zich redelijkerwijze niet kan verwachten. (bv. in voetbal : een overdreven krachtige trap ; bij het wielrennen : het onbehendig voorbijsteken van een tegenstrever, enz.)

De persoonlijke aansprakelijkheid van sportbeoefenaars wordt verzekerd in de B.A.-Familiale welke prioritair moet tussenkomen ingevolge een conventie tussen de verzekeraars (nr 530).

De collectieve sportpolis komt enkel tussen indien betrokkene geen familiale verzekering heeft.

Wenst U meer inlichtingen ?

arena@arena-nv.be

www.arena-nv.be

N.V. ARENA – Jozef II-straat 36-38 – 1000 Brussel

C.B.F.A. nr. 10.365 / 0449.789.592

Tel. 02/512 03 04

Fax 02/512 70 94

info